

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNIM PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA ZAPOSLENIKA NA POSLOVIMA RAZMINIRANJA

Clanak 1.

Ovim se Zakonom utvrduju posebni uvjeti i prava iz mirovinskog osiguranja zaposlenicima na poslovima razminiranja.

Zaposlenici na poslovima razminiranja, u smislu ovog Zakona, su pirotehničari zaposleni u trgovačkim društvima, kod obrtnika i Hrvatskom centru za razminiranje koji neposredno obavljaju poslove razminiranja, pirotehnički nadzornici i pirotehnički nadglednici zaposleni u Hrvatskom centru za razminiranje te inspektori Ministarstva unutarnjih poslova koji obavljaju poslove inspekcijskog nadzora nad obavljanjem poslova humanitarnog razminiranja.

Clanak 2.

Zaposlenici iz clanka 1. ovog Zakona imaju pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, ako imaju navršenih najmanje 30 godina mirovinskog staža, od cega najmanje 10 godina stvarno provedenih na poslovima pretraživanja, razminiranja, nadzora ili tehničkog izvida u trgovačkom društvu, kod obrtnika, u Ministarstvu obrane, Ministarstvu unutarnjih poslova ili Hrvatskom centru za razminiranje.

U mirovinski staž od 10 godina stvarno provedenih na poslovima pretraživanja, razminiranja, nadzora ili tehničkog izvida, priznaje se vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu u jednostrukom trajanju.

Clanak 3.

Prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju se prema odredbama clanka 7., 8., 9., 9a., 10. i 12. Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba («Narodne novine», broj: 128/99., 129/00, 16/01.i 22/02.).

Clanak 4.

Sredstva za mirovine ili dio mirovine ostvarene prema odredbama ovog Zakona osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Clanak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

II. OBRAZLOŽENJE

II.1. Ustavna osnova donošenja Zakona

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj: 41/01.).

II.2. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom te posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci

Zakonom o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», broj: 102/98,127/00,59/01,109/01,147/02,117/03,30/04,177/04, 92/05.) propisani su opći uvjeti za stjecanje prava na starosnu mirovinu (65 godina muškarci odnosno 60 godina žene).

Osim ove kategorije postoji i kategorija «povlaštenih» umirovljenika, a to su saborski zastupnici, bivši politički zatvorenici, zaposlenici na određenim poslovima u Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu obrane, hrvatski branitelji, neke kategorije umirovljenika čiju isplatu mirovina je Republika Hrvatska preuzela od bivše države (sudionici NOR-a), labinski rudari, kao i vojne osobe u tzv. predsjedničkoj mirovini koju im dodjeljuje Predsjednik Republike Hrvatske. Navedene kategorije osoba stjecu pravo na mirovinu pod povoljnijim uvjetima propisanim u posebnim zakonima, koji su *lex specialis* u odnosu na gore citirani Zakon o mirovinskom osiguranju.

Prijedlogom Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja mirovinu pod povoljnijim uvjetima ostvarivale bi i osobe koje rade na poslovima razminiranja (pirotehničari, pirotehnički nadzornici i pirotehnički nadglednici). Navedene osobe ostvarivale bi pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, ako imaju navršenih najmanje 30 godina mirovinskog staža, od čega najmanje 10 godina stvarno provedenih na poslovima razminiranja, nadzora ili tehničkog izvida, s time da se u mirovinski staž od 10 godina stvarno provedenih na poslovima razminiranja, priznaje vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu u jednostrukom trajanju.

Visina mirovine utvrđivala bi se na temelju odredbi Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba («Narodne novine», broj:128/99.,129/00,16/01.i 22/02.)

Intencija predloženog Zakona je, između ostalog, i pokušaj sanacije situacije, u najvećem dijelu, u tvrtki «AKD» Mungos, koja se trenutno nalazi u stečaju.

Međutim potrebno je napomenuti kako odredba koja propisuje pravo na prijevremenu mirovinu nije obligatornog već fakultativnog karaktera, odnosno ostvarivanje prava na mirovinu rješava se samo na temelju zahtjeva pirotehničara koji ostvaruju propisane uvjete staža.

S obzirom na Ustavom RH utvrđenu jednakost svih pred zakonom, predlagatelj smatra da je uz pirotehničare tvrtke «AKD Mungos» predmetnim Zakonom bilo potrebno utvrditi ovo pravo za sve pirotehničare koje obavljaju poslove razminiranja, nadzora ili tehničkog izvida.

Uzimajući u obzir specifičnost poslova razminiranja (teški uvjeti rada, opasnost i odgovornost) predlagatelj smatra nužnim propisati povoljnije uvjete ostvarivanja prava na starosnu mirovinu za određene kategorije osoba koje su od početka razminiranja u Republici Hrvatskoj obavljale ovaj zahtjevan i težak posao.

II.3. Objašnjenje odredbi Zakona

Clankom 1. propisuje se sadržaj ovog Zakona te se utvrđuje koje se osobe smatraju zaposlenicima na poslovima razminiranja u smislu ovoga Zakona.

Clankom 2. propisuju se godine mirovinskog staža koje su potrebne za ostvarivanje prava na mirovinu.

Clanak 3. poziva se na Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba prema cijim odredbama se utvrđuje visina mirovine.

Clankom 4. propisano je da se sredstva ili dio sredstava za mirovine osiguravaju u Državnom proračunu.

Clankom 5. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

II.4. Ocjena financijskih sredstava za provedbu Zakona

Za provedbu ovoga Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

Trenutno, u Republici Hrvatskoj cca 600 pirotehnicara ima ovlast za obavljanje poslova razminiranja. Međutim napominjemo da će većina pirotehnicara, s obzirom da se radi se o mladoj populaciji koja nema navršениh 30 godina mirovinskog staža, zadovoljavati uvjete mirovinskog staža tek u narednim godinama (od 2010 pa nadalje). Nadalje, uzimajući u obzir činjenicu da je odredba o mogućem odlasku u mirovinu pod povoljnijim uvjetima glede godina mirovinskog staža fakultativnog karaktera, u ovom trenutku nije precizno moguće predvidjeti sredstva za provedbu ovog Zakona.

Uz navedeno napominjemo da bi u 2006.g.. godine uvjete za mirovinu predviđenu ovim Zakonom imalo cca 30 osoba. Pod pretpostavkom da svih 30 zaposlenika podnese zahtjev za mirovinu, tada je iz Državnog proračuna mjesečno potrebno osigurati cca 120.000,00 kuna, a godišnje cca 1.440.000,00 kn.

III. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE MIŠLJENJA KOJA SU BILA DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

U odnosu na Prijedlog Zakona koji je bio raspravlján na 15. sjednici Hrvatskog sabora, Konacnim prijedlogom Zakona u kategoriju osoba koje bi ostvarivale pravo na mirovinu pod povoljnijim uvjetima uvršteni su i inspektori Ministarstva unutarnjih poslova koji su ovlašteni za provođenje nadzora nad obavljanjem poslova razminiranja. Ovo stoga što inspektori Ministarstva unutarnjih poslova, prema važećim propisima, ne ulaze u kategoriju policijskih službenika te ne ostvaraju pravo na mirovinu pod uvjetima utvrđenima Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba. S obzirom na prirodu, težinu i specifičnost poslova koji inspektori obavljaju potrebno ih je uvrstiti u kategoriju osoba koje ostvaruju mirovinu pod povoljnijim uvjetima predviđenima ovim Zakonom.

Isto tako izvršene su neznatne nomotehnicke izmjene radi preciznijeg izricaja.

Predlagatelj istice kako je Prijedlog Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja pozitivno ocijenjen na raspravi u Hrvatskom saboru te nisu bile iznesene primjedbe i prijedlozi koji bi zahtijevali dodatno razmatranje od strane predlagatelja i njihovo eventualno usvajanje.